1856. N°. 74.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 20 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 19 Junij.

Heden werd alhier de Jaarlijksche Algemeene Vergadering van de Maatschappij der Nederl. Letterkunde gehouden. In die vergadering is tot de bekrooning besloten van het ingezonden antwoord op de prijsvraag: Geschiedenis van het Veemgerigt en van het latere Duitsche Rijks Kamergerigt, in hunne betrekking tot Nederland. Bij de opening van het naambriefje bleek de schrijver te zijn Mr. R. W. Tadama, Kantonregter te Zutphen en lid der Maatschappij. Omtrent de overige werkzaamheden zie men het hierachter medegedeelde Programma.

Des namiddags hebben de Leden zich aan eenen vriendschappelijken maaltijd op *Zomerzorg* nabij deze stad vereenigd.

— In de vergadering van den Gemeenteraad van heden, waartoe 15 leden waren opgekomen, is de behandeling van de Algemeene Policie-Verordening voortgezet, en daarvan, behoudens het wijzigen van eenige artikelen en het wegvallen van artt. 108–111, artt. 86 tot 157 aangenomen. De verdere behandeling zal heden in eene avondzitting plaats hebben.

— Dezer dagen verscheen het IVde stuk der mededeelingen van Dr. Petermann, uit de geographische inrigting van den Heer Justus Perthes te Gotha, welk stuk weder even als de vorige, een reeks van nieuwe belangrijke zaken bevat, en eene vermelding van hetgeen er merkwaardigst in de aardrijkskundige Litteratuur uitkomt.

Zoo vindt men hier o. a. eene beschouwing van de uitbarsting van den Vesuvius in Mei 1855, door J. T. J. Schmidt, een physisch-aardrijkskundige schets van het eiland Madera, door J. M. Ziegler, een blik op het Russisch-Turksch grensgebied aan den Beneden-Donau, door E. von Lydow, met eene kaart, volgens de bepalingen van het vredes-congres van 30 Maart 1856.

Onder de aardrijkskundige aanteekeningen bevindt zich een overzigt over de naamlijst van steden in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, en de opmerking hoe dikwerf de namen van steden, van landstreken, eilanden, zeeën, rivieren en bergen vernoemd zijn; zoo zijn bijv. 25 plaatsen York genoemd, 24 Troye, 18 Manchester en Oxford, 12 Amsterdam, 10 Palmyra, 6 Lissabon, 8 Leyden enz. Vier plaatsen dragen den naam van Holland, 14 van Libanon. Verder zijn de namen van beroemde mannen uit alle tijden vernoemd, en daaronder vooral die van Presidenten der Vereenigde Staten, zoo vindt men 140 malen Washington, 121 malen Jackson, 71 malen Jefferson, 56 malen Monroe en Harisson, 46 malen Madisson, 28 malen van Buren enz.

Verder zijn ook verscheidene namen van staatkundige beteekenis gegeven; 64 plaatsen heeten Liberty, 14 Independence, en enkele aan heiligen ontleend, als 5 St. Clairs, 3 St. Franciscus enz. Een groot aantal steden hebben hare namen aan bijzondere toevalligheden, eigenschappen van den grond, kleur van het water, aan dieren en planten of aan de gemoedsgesteldheid der stichters te danken; zoo heeten er 11 Beaver, 17 Bloomfield, velen zwart of blaauw met een toevoegsel als black brook, blue mound enz. 46 heeten Centre. Nog is er een redelijk aantal naar voornamen genoemd, als 7 Augusta, 6 Elisabeth, 5 Alexander enz.

Het kan niet missen of die menigte gelijkluidende namen moeten noodwendig menigvuldige verwarringen in het verkeer, vooral bij de brievenposterij te weeg brengen, en zoo is het ook geen wonder dat er in een enkel jaar (1855) 5½ millioen brieven hunne bestemming niet bereikt hebben.

— Te Hoorn is in een huis het geraamte van een menschelijk ligchaam, niet zeer diep onder den grond, gevonden. De bewoner des huizes heeft terstond daarvan aangifte bij de policie gedaan. Vreemd was het daar ter plaatse zoodanig iets te vinden, dewijl de kronijk van Hoorn op die plek noch begraafplaats, noch klooster aanwijst. Bewijs van eene kist is niet gevonden.

— Door den Gemeenteraad van Nijmegen is tot Praeceptor bij het stedelijk Gymnasium benoemd de Heer Dr. J. C. Hummel, Conrector te Wageningen.

— De prov. geldleening van f 102,000 tegen 4½ pCt. rente, op den 16den te Leeuwarden opengesteld, was binnen weinige oogenblikken volgeteekend.

— Uit Zwolle wordt gemeld, dat sommige lieden in die omstreken, ten einde aan eenen ongunstigen uitslag van de opbrengst der aardappelen te doen gelooven, de bladeren bestrooijen met lijmheel, om daardoor aan de plant een ziekelijk voorkomen te geven. Het is niet dan met verontwaardiging dat men dergelijke handelingen kan vernemen.

— In den nacht van Zondag op Maandag is in het gehucht Steenbergen, onder Meppel, de boerderij van R. A. Steenbergen afgebrand. Al de levende have, uit 120 koeijen en schapen bestaande, is daarbij omgekomen.

— Uit het verslag wegens den toestand der veldgewassen in Noordbrabant, door de *Staats-C.* medegedeeld, blijkt dat over 't algemeen die gewassen als veelbelovend zijn te beschouwen.

's GRAVENHAGE, 19 Junij.

De *St.-Cour.* van gisteren deelt het Kon. besluit mede, waarbij aan Jhr. Mr. F. A. Baron van Hall, op zijn verzoek, eervol ontslag wordt verleend, met bepaling, dat dit ontslag zal gerekend worden in te gaan met het tijdstip, waarop in de vervulling van de opengevallene betrekking zal zijn voorzien.

— Men verzekert thans dat voor de betrekking van Minister van Buitenl. Zaken, het meest in aanmerking zou komen Jhr. Mr. D. T. Gevers van Endegeest, thans Voorzitter van de Tweede Kamer, die zich bereid zou hebben verklaard, die taak op zich te nemen.

Ook verzekert men, dat de Heer van Reenen zijn ontslag zou hebben verzocht als Minister van Binnenlandsche Zaken, terwijl tot vervulling van die betrekking bijzonder in aanmerking zou komen Baron van Heemstra, thans Commissaris des Konings in de provincie Utrecht, in wiens plaats dan de Heer van Reenen zou optreden.

Er worden steeds vele personen genoemd, wien ministeriële betrekkingen zouden zijn aangeboden, maar die verzocht hebben daartoe niet in aanmerking te komen, of met wie nog onderhandelingen te dezer zake worden gevoerd. Dit is inzonderheid het geval met personen, die als Minister van Justitie zouden kunnen optreden. Daar dat echter bloot geruchten zijn, zoo is het voorzigtiger vooralsnog geen namen mede te deelen.

— Door Z. M. is de Heer Jhr. J. C. R. van Hoorn van Burgh, lid van den Raad van State, op nieuw benoemd tot Voorzitter van den Raad van Bestuur van het pensioenfonds voor burgerlijke Ambtenaren.

— H. M. de Koningin heeft eergisteren aan het Israëlitisch weeshuis alhier eene bijdrage van f 100 geschonken.

— De verlichting in het Bosch, bij gelegenheid van den verjaardag van H. M. de Koningin, is zeer prachtig geweest en heeft aan de gespannen verwachting voldaan. Aan den ingang van het Bosch was eene fraaije eerepoort opgerigt; op het einde der Boschlaan prijkte eene sierlijke naald; voor de Sophia-laan was een muziektempel geplaatst; de societeitstent was keurig verlicht; het Paveljoen was dit niet minder; op een paar andere punten waren muziektempeltjes opgerigt; het hoofdpunt der verlichting was echter in den Grooten Vijver, alwaar een sierlijke en statige pyramide prijkte. Bovendien werd op sommige plaatsen Bengaalsch vuur ontstoken. Onderscheidene muziek-corpsen deden zich op verschillende plaatsen bij afwisseling hooren. Een en ander bragt eene schoone uitwerking voort en verschafte groote verscheidenheid, tot wezentlijk genoegen van de zeer talrijke menigte ook van elders zamengevloeid. Verscheidene leden van het Koninklijk gezin hebben de verlichting bezigtigd, welke door gunstig weder werd begunstigd.

— Prins Frederik wordt tegen Zondag en zijne gemalin tegen Woensdag aanst. alhier terugverwacht.

— De *Middelb. Cour.* meldt van hier het volgende: Het bevestigt zich dat de zaak der koperen duitenplaatjes er verre af is van geregeld te zullen afloopen. Naar men verneemt moeten de aannemers het werk zoo goed als gestaakt hebben en voornemens zijn den Staat in regten te vervolgen, wegens niet nakoming van gedane toezeggingen en beloften.

— Van regeringswege is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal het ontwerp van wet tot regeling van den Raad van State toegezonden. Echter zullen door de verwacht wordende ministeriële verandering vele zaken bij de Kamers in deze zitting onafgedaan moeten blijven.

— Door het bestuur van de Idiotenschool alhier is een dubbel huis aangekocht in het Westeinde, voor de som van f 18,000, ten einde dat in te rigten tot een geneeskundig gesticht voor minderjarige Idioten, terwijl de daarbij behoorende drukkerij, thans in gebruik bij den Heer Smits, is bestemd om als Idiotenschool met het gesticht verbonden te blijven.

AMSTERDAM, 18 Junij.

De beroemde reizigster, Mevr. Ida Pfeiffer is reeds hier ter stede aangekomen, maar stelt zich voor spoedig naar Londen en Parijs te gaan, ten einde de noodige beschikkingen te maken voor hare groote reis. Daarna zal zij op nieuw herwaarts terugkeeren.

UTRECHT, 17 Junij.

De feesten ter viering van het 220-jarig bestaan der Hoogeschool zijn op gisteren begonnen. De ingezetenen hebben door het uitsteken van vlaggen en het versieren hunner woningen van hunne deelneming doen blijken. Ten half zeven ure hebben zich studenten en oud-studenten in het Groot Auditorium vereenigd, alwaar de Heer J. G. Gleichman, eene openingsrede tot opwekking der feestvreugde uitsprak. De opgekomenen vereenigden zich daarna in optogt, voorafgegaan door het muziek-corps van den Heer Stumpff van Amsterdam. De trein trok, onder het spelen van het carillon der Domkerk, door de met duizenden bezette straten naar het maliehuis, alwaar boven-

genoemd orchest de bij programma bekend gemaakte muziekstukken uitvoerde.

Heden namiddag heeft de aangekondigde Maskerade plaats gehad, voorstellende de grondleggers van Neêrlands vrijheid, tijdvak van Willem I. De trein, voorafgegaan door de muziek van het 17de Pruissische infanterie-regement, bestond uit vier afdeelingen. 1°. Eene voorstelling van den Adel. 2°. De personen die zich in den strijd te land en ter zee verdienstelijk hebben gemaakt. 3°. De Staatslieden met de banierdragers der 7 provinciën. 4°. Prins Willem I. omgeven van zijn hofstoet. Des avonds is de trein op nieuw de toen verlichte stad doorgetrokken. De goede orde is in niets gestoord. Op de beide volgende dagen zullen Matinées Musicales plaats hebben, en op die wijze deze feesten zich aansluiten aan het groote Zangfeest op Zaturdag aanst.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 18 Junij.

De vestiging van een *Crédit Mobilier* ondervindt hier nog altijd moeijelijkheden. Men zegt dat de Koning niet gezind is zijne bewilliging daartoe te geven.

— De uitgever van het blad *la Nation* is, wegens hoon en laster omtrent de Hertogin van Brabant, veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf en 1000 fr. boete. Genoemd blad had de Vorstin voorgesteld als een werktuig waarvan het Oostenrijksche Hof en de Jesuiten zich bedienden om de volksvrijheid in Belgie te belagen.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Junij.

In het Hoogerhuis heeft Lord Clarendon verklaard dat de Regering nog geene reden gevonden had om het diplomatieke verkeer met de Vereenigde Staten af te breken en den Noord-Amerikaanschen Gezant uit Engeland te verwijderen. Hoewel deze vredelievende verklaring aan het ligtgeraakte gevoel van volkstrots kon mishagen, is zij door de vergadering levendig toegejuicht, en door Lord Derby, het hoofd der tory-partij, uitdrukkelijk goedgekeurd.

Lord Palmerston heeft in het Lagerhuis eene gelijke verklaring afgelegd, zoodat het te verwachten is dat de bestaande geschillen in der minne zullen vereffend worden.

— De Generaal Williams, de verdediger van Kars, is alhier aangekomen.

— De verwijdering onzer troepen uit de Krim zal nog in deze maand ten einde worden gebragt.

— Volgens berigten uit Bombay hebben er weder onlusten onder de Santals plaats gehad, maar niet van zoo ernstigen aard als de vorigen. Tevens heeft men vernomen dat de bemanning van het stoomfregat *the Queen*, die men door den op 18 April in de Arabische golf gewoed hebbende storm verloren waande, behouden is. Het schip had zooveel geleden, dat de minste stoot genoegzaam ware geweest om het te doen zinken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Junij.

De *Moniteur* deelt het besluit mede, waarbij de zittingen van het Wetgevend Ligchaam tot 2 Julij worden verlengd.

Dit blad bevat tevens eene amnestie voor overtredingen van verordeningen op de policie, op de vaart en op de zee-visscherij, alsmede talrijke benoemingen bij het Legioen van Eer.

— De Senaat heeft een Keizerlijk besluit tot onderzoek en goedkeuring ontvangen, strekkende om in geval dat de troon vóór de meerderjarigheid van 's Keizers opvolger mogt open vallen, alsdan het regentschap door de Keizerin te doen voeren, bijgestaan door eenen raad, die bij hetzelfde besluit ingesteld wordt.

— De Senaat heeft met 60 tegen 56 stemmen, de belasting op de paarden en rijtuigen verworpen. Bij de Wetg. Vergadering is weder aanvraag gedaan tot een crediet van 10 millioen fr. ten behoeve van de slagtoffers door de laatste overstrooming.

— Ter aanvulling van het vroeger medegedeelde omtrent de feesten die bij de doopplegtigheid hebben plaats gehad, diene nog het volgende:

Bij de plegtigheid is gebruik gemaakt van eene doopvont, uit zoogenaamd gedamasquineerd koper in de 12de eeuw vervaardigd. De overlevering wil, dat de Heilige Lodewijk die doopvont heeft medegebragt tijdens de kruistogten en dat daaruit zijne kinderen zijn gedoopt.

De zaal op het Stadhuis alwaar het diner plaats had was met 18,000 waskaarsen verlicht en de prachtigste porceleinen uit de fabriek van Sèvres prijkten op de tafel. De Prefect der Seine heeft voor tafelgereedschap 250,000 en voor bloemen 50,000 fr. uitgegeven.

De vuurwerken waren niet zoo prachtig als men wel bij deze gelegenheid verwacht had, maar men had ook de helft van de daarvoor bestemde som, voor de noodlijdenden door de overstrooming afgezonderd. De Keizerin heeft zelf het teeken gegeven tot het ontbranden van het laatste stuk, zijnde een Gothisch gebouw met eene als doopplaats ingerigte kerk.

Op last van den Keizer zijn medailles tot aandenken aan deze plegtigheid, aan alle kinderen op de collegien, lagere scholen enz. uitgedeeld, als mede aan alle Onder-Officieren en soldaten van het leger van Parijs. Deze medailles, ten getale van 120,000, zijn van zilver en van het model als de stukken van 50 cent., zij vertoonen op de eene zijde de beeldtenissen van de Keizer en de Keizerin, en op de andere dat van den jongen Prins, met den datum 14 Junij 1856. Ook heeft de Prefect van het dep. der Seine, aan elk van de 50,000 kinderen, die de lagere scholen dezer stad bezoeken, een zakje suikergoed doen toekomen. De troepen ontvingen bij deze gelegenheid eene buitengewone toelage, om in hunne kazernen het feest te vieren. Ook de werklieden van de Louvre hebben een feestmaal gehad.

Men kan het getal vreemdelingen die gedurende de feestdagen alhier zijn geweest, stellig op 300,000 bepalen.

Maandag avond heeft het ba op het stadhuis plaats gehad. De Keizer en de Keizerin zijn van half 11 tot 1 ure aldaar tegenwoordig geweest; ook de Pauselijke legaat heeft eenige oogenblikken aldaar vertoefd. De Keizerin opende het bal met den Prefect van de Seine. Overigens was het zoo als gewoonlijk, buitengewone pracht en onverdragelijke hitte.

— De Heer Couture is belast de doopplegtigheid op het doek te brengen, waarvoor hij eene som van 80,000 fr. zal ontvangen.

— De Kerk van Notre-Dame is voor het publiek tegen entrée van 1 fr., ten behoeve der overstroomden, opengesteld. Ook verzekert men nog dat de Aartsbisschop van Parijs voornemens is op den 24sten dezer in genoemde kerk eene groote musicale mis te doen uitvoeren, ten einde het fonds voor de noodlijdenden door de overstrooming te stijven. Tot op dien dag zouden de aangebragte versieringen niet weggenomen worden. De kerk kan 5 à 6000 personen bevatten en de toegang op 1 fr. gesteld zijnde, zoo zoude er op die wijze eene niet onaanzienlijke som worden verkregen.

— Al de Aartsbisschoppen en Bisschoppen des rijks, alhier tegenwoordig, hebben een bezoek aan den Kardinaal Patrizi gebragt. De Aartsbisschop van Lyon voerde daarbij het woord. De Kardinaal is zeer verwonderd dat men hier niet voor hem buigt, gelijk men te Rome voor den Paus doet.

— De Graaf de Morny verhaast zijne toebereidselen tot vertrek naar Petersburg. Hij heeft van alle bezoldiging afgezien, maar verlangt alleen teruggave zijner onkosten. Te oordeelen naar de rijtuigen en de liverei-kleederen die hij laat vervaardigen, zullen deze niet gering zijn. De laatsten gaan de som van 100,000 fr. te boven.

— Zondag avond is er in het gebouw van het Wetgevend Ligchaam brand ontstaan, die echter spoedig is gebluscht.

— De Heer Chevreul heeft eene belangrijke mededeeling in het Instituut gedaan. Die beroemde scheikundige heeft namelijk verslag uitgebragt over een werk van den Heer Mége-Mouries, betreffende de zamenstelling der tarwe, over de broodmaking enz. Daaruit blijkt, dat uit 100 ℔ koren 88 ℔ zuiver meel kunnen verkregen worden, geschikt om wit brood van de eerste qualiteit te leveren.

— Prins Napoleon heeft zich te Hâvre ingescheept, ten einde zijne reis naar het Noorden te aanvaarden.

— De Regering moet reeds bezig zijn groote maatregelen voor te bereiden, om voortaan de overstroomingen van de Loire te voorkomen. De rivierbedding zal verbreed worden, de dijken zullen verhoogd en versterkt worden, in één woord, er zal een volledig stelsel van verdediging tegen het water worden gevolgd. Eene onderneming die vele millioenen zal kosten, maar het groote nut zal die opofferingen vergoeden.

— Te Lyon heeft men zonder ophouden gewerkt aan de opruiming van de overblijfselen eener woning die in den nacht van 1 op 2 Junij was ingestort, en waaronder verscheidene personen waren begraven. Men heeft 6 lijken gevonden, waaronder de eigenares van het huis.

— Een dagblad van Lyon deelt het volgende mede: De Heer M. C., na de overstroomde wijken der stad bezocht te hebben, was naar zijne woning teruggekeerd en wilde zich aan tafel zetten, toen zich eene arme vrouw, in lompen gehuld, en die alles door de overstrooming had verloren, deed aanmelden. Zij bragt hem eene portefeuille met eene waarde van 20,000 fr. terug, die hij bij zijne wandeling had verloren. Gevoelig eene zoo groote eerlijkheid bij eene zoo diepe ellende aan te treffen, gaf hij haar eene voldoende som om zich het noodige nieuwe huisraad aan te koopen.

— De Rhône blijft langzaam dalende. De gemeenschap door den spoorweg tusschen Tarascon en Avignon is hersteld.

— Te Châlon wordt het vleesch thans voor 15 cents het half Ned. ℔ verkocht, omdat het voeder door de overstrooming zeer schaars is geworden.

— In de stallen van de veeartsenijschool te Toulouse heeft een zware brand plaats gehad, waardoor die gebouwen grootendeels zijn vernield. Het vee is gered.

— Eene der grootste suikerfabrieken in het departement van het Noorden, die van den Heer Ternynck Jaquemin, te Nogent-sous-Coucy, is door brand vernield. De rasperij en de machines bleven alleen bewaard. Het ongeluk wordt aan de onvoorzigtigheid van een arbeider toegeschreven.

— Te Verviers hebben twee krijgslieden van het voormalige Fransche Keizerrijk hunne 50-jarige diensttijd herdacht, door het geven van een Assaut, ten voordeele der armen. Terwijl dit plaats had is een hunner op de plaats dood nedergezegen; alle middelen om hem in het leven terug te roepen waren vruchteloos.

PORTUGAL.

Omtrent het nieuwe Ministerie in Portugal verneemt men dat het in de Kamer van Afgevaardigden een programma heeft openbaar gemaakt, waaruit blijkt dat die bewindslieden de staatkunde van hunne voorgangers op alle punten zullen volgen, met uitzondering van de finantiële aangelegenheden, die aanleiding tot de Kabinets-verandering gegeven hebben. Van de zijde der afgetreden Ministers is verklaard, dat zij hunne opvolgers zouden ondersteunen. Met veel lof wordt er gesproken over het gedrag van den jeugdigen Koning in deze voor hem moeijelijke omstandigheden.

ITALIE.

De *Univers* verzekert nu mede, dat de Groothertog van Toscane Rome heeft verlaten zonder een concordaat met den Paus te sluiten, doch belooft heeft zulks te doen, zoodra de indruk door het Parijsche vredes-congres in zijne Staten teweeg gebragt, verzwakt zal zijn.

— Te Turyn zijn door den Koning de medailles uitgedeeld aan de troepen die uit de Krim zijn teruggekeerd. Hij heeft bij die gelegenheid eene aanspraak gehouden, waarin hij hunne moed en dapperheid prees, en die algemeen heeft voldaan. Aan de burgerwacht is het verzoek om bij de uitdeeling tegenwoordig te zijn, geweigerd, omdat men, naar het schijnt, voor eene staatkundige demonstratie beducht was. Dit laatste heeft veel ontevredenheid verwekt.

PRUISSEN.

De Keizerin-weduwe van Rusland bevindt zich thans te Frankfort.

— Op de wolmarkt te Breslau werden 1400 centenaars omgezet. Voor de beste qualiteiten werden gereedelijk 105 à 115 th. bewilligd, zijnde eene prijsverhooging van 8 à 12 th. Er is veel voor Fransche en Engelsche rekening gekocht.

— Uit Hamburg wordt het volgende gemeld: De *Sarah-Bryant*, het eerste Amerikaansche schip dat uit de Oostzee naar New-York is vertrokken, nadat de overeenkomst tusschen de Vereenigde Staten en Denemarken omtrent den Sondtol heeft opgehouden verbindend te zijn, is door den Gezagvoerder van de laatste Mogendheid te Elzeneur tot de betaling van den tol gedwongen. De Kapitein heeft betaald, maar officiëel geprotesteerd.

— In den Paltz heeft de storm van den laatsten Mei groote verwoesting in de bosschen te weeg gebragt. Er zullen jaren verloopen, voor dat men tot nieuwe aanplanting zal kunnen overgaan.

— In het Zwitsersche kanton St. Gall is een berg van 1400 voeten hoogte op het punt van in te storten. Reeds zijn er groote stukken van losgemaakt.

— De rijke ijzermijnen van Konijsberg, in Zweden, behoorende aan den Heer Wedel-Jarlsberg, zijn in brand geraakt en grootendeels vernield. De brand heeft 8 dagen geduurd, voor dat men dien meester is kunnen worden. Men heeft 8 lijken van mijnwerkers gevonden, en 4 werden nog vermist. Ook de oude ijzermijnen in Norrmark zijn overstroomd, door het aanleggen van nieuwe mijnwerken in de nabijheid. Tien menschen zijn daarbij omgekomen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 16 Junij.

De Bisschoppelijke Vergaderingen hebben zich lang bezig gehouden met het vraagstuk over de tiende die de staat aan de kerk ontrekt, en waarvoor men 130 millioen eischt. Thans is de biecht aan de orde. Dit sacrament zal, naar men zegt, verpligtend zijn, zoodanig dat iedereen van een bewijs zal moeten voorzien zijn dat hij daaraan voldaan heeft.

— De geestelijkheid alhier begint meer en meer blijken te geven dat zij zich met de zaken, het burgerlijk leven betreffende, wil bemoeijen. Aan de landlieden in den omtrek dezer stad is ten strengste verboden op Zon- en Feestdagen het ooft te plukken, als eene heiligheid zijnde, welke slechts geld verdienen ten doel heeft. Ten gevolge hiervan zijn thans de vruchtmarkten alhier 's Maandags met het ooft van het jaargetijde, b. v. kersen, aardbeziën, enz. zeer spaarzaam voorzien. Als tweede voorbeeld hiervan kan het volgende dienen: in een hospitaal, dat zich in de voorstad Wieden bevindt, zijn op verlangen der geestelijkheid eenige der practiserende geneesheeren, die tot de Israëlitische geloofsbelijdenis behooren, van die inrigting geweerd.

— In 1848, tijdens het plunderen der villa van Prins Metternich, werd uit de bloemkweekerij een groote rhododendron ontvreemd. Nadat hij in onderscheidene handen was overgegaan vernam de laatste kooper van wien hij afkomstig was, en haastte zich de met meer dan 1000 bloemen voorziene plant aan den Vorst, die een groot liefhebber van bloemen is, terug te geven, die daarom den schenker eene medaille met zijne beeldtenis schonk.

— Aan de *Augsb. Zeit.* wordt uit Parijs geschreven: Men gelooft dat het plan tot ontruiming van Italië, hetzij ten gevolge van hervormingen, hetzij om de Italiaansche Vorsten uit vrees tot hervormingen te noodzaken, zoowel door Frankrijk als Oostenrijk is opgegeven. Het hoofd van de Romeinsche policie is thans hier, en het tafereel dat hij van den toestand van Italië schetste, heeft niet weinig tot dit besluit bijgedragen.

RUSLAND.

De Keizer heeft op eene plegtige wijze zijne intrede te Riga gehouden. De stad was bij die gelegenheid in een bloementuin herschapen en de bevolking vol geestdrift. Z. M. heeft aldaar eene wapenschouwing over 40,000 man gehouden.

— Men verzekert dat het huwelijk van den Grootvorst Michiel met H. K. H. Prinses Maria der Nederlanden, jongste dochter van Prins en Prinses Frederik der Nederlanden, stellig bepaald is. De Grootvorst is den 25sten October 1832, de Prinses den 5den Junij 1841 geboren. De ondertrouw zou eerst in het najaar plaats hebben, als de Keizerin-Weduwe teruggekeerd zal zijn.

— De Russische handel zal eerstdaags eene tot hiertoe ongekende uitbreiding erlangen. Negen van de voornaamste kooplieden van Petersburg, Odessa en Moskou hebben vergunning gekregen om handelshuizen te Parijs, Londen, Weenen, Antwerpen, Marseille, Konstantinopel, Napels, New-York, Lissabon en Rio-Janeiro op te rigten.

— Tot uitbreiding en ontwikkeling der Russische zeemagt in den stillen Oceaan, is aan den Gouverneur-Generaal van Oostelijk-Siberië onbeperkte volmagt gegeven met betrekking tot het beheer, den bouw en de uitrusting van de vloot en de havens aldaar.

— Prinses Mikeladga, van Koetais, is door een' krijgsraad, onder voorzitting van Generaal Murawieff, tot 20 jaren dwangarbeid in de mijnen van Siberië veroordeeld, omdat zij haren echtgenoot heeft vermoord. Haar 14-jarige zoon, die het ontwerp zijner moeder kende en het niet heeft voorkomen, is in eene militaire school van Oostelijk Siberië ingelijfd. Dit vonnis schijnt niet vreemd aan de staatkunde te zijn. De man van de Prinses had in het Russische leger gediend en was Rusland toegedaan, 't geen hem in zijne woonplaats zeer ten kwade werd geduid.

TURKYE.

De Staatsraad blijft in het gevoelen volharden, dat de Christenen grootendeels door afkoop, en niet door de levering van manschappen, in de krijgsdienst moeten deelen. De schatkist is in ellendigen toestand.

— De zoon van den Franschen Onder-Consul te Tenedos is door eenige inwoners vermoord.

— De kooplieden te Balaklava hebben verzocht om na de ontruiming door de troepen, mede kosteloos huiswaarts te worden vervoerd. Eene Commissie zal hierover beraadslagen.

— De onlusten in Arabië zijn nog niet gedempt. De afgezette Sherif, steunende op den bijstand der bevolking, weigert zijn opvolger toe te laten. Men wil aan den Onder-Koning van Egypte de onderdrukking van den opstand opdragen.

— De werkzaamheden van de commissie tot regeling der grensscheiding in Bessarabië zijn aangevangen. De Russische afgevaardigden hebben in de eerste zitting eene bepalings-kaart vertoond, die niet naliet ernstige tegenwerpingen te veroorzaken.

PROGRAMMA der Jaarlijksche Algemeene Vergadering van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden.

Den 19den Junij 1856 werd de 90ste Jaarlijksche Algemeene Vergadering van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden, in het gebouw van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen op de Ruïne, gehouden.

De Voorzitter, Prof. J. de Wal, opende de Vergadering met eene sierlijke rede, in welke de Spreker den toestand en lotgevallen van de Maatschappij in het afgeloopen jaar schetste en kortelijk de achttien in dat tijdsverloop afgestorvene Leden vermeldde.

Op de prijsvraag: »Geschiedenis van het Veemgerigt en van het latere Duitsche Rijks-Kamergerigt, in hunne betrekking tot Nederland", één antwoord ingekomen zijnde, dat door de Maatschappij waardig werd gekeurd bekroond te worden, zoo is bij de opening van het naambriefje gebleken dat daarvan schrijver was de Heer Mr. R. W. Tadama, Kantonregter te Zutphen en Lid der Maatschappij. — Vervolgens werden verkozen:

Tot Binnenlandsche Leden: Dr. W. Bisschop, Leeraar in de Vaderlandsche taal, letterkunde en geschiedenis aan het sted. gymnasium te Dordrecht, B. Boers, Herv. Predikant en Schoolopziener, te Middelharnis; Mr. J. T. Buys, Ambtenaar ter provinciale Griffie van Noord-Holland, te Haarlem; Mr. J. J. Enschedé, Lid der Arr.-Regtbank te Haarlem, Mr. J. L. G. Gregory, Advocaat Generaal bij den Hoogen Raad, te 's Gravenhage; L. A. F. H. Baron van Heeckeren, oud-Luitenant ter Zee, te Zutphen; Mr. W. J. van Hoytema, Lid van het Hoog-Militair Geregtshof, Curator der Utrechtsche Hoogeschool, Secretaris der Commissie van Onderwijs in Utrecht, te Utrecht; Dr. J. G. Hulleman, Conr. des Gymnasiums te Amsterdam; Mr. J. A. Jolles, Advocaat-Generaal bij het Prov. Geregtshof van Noord-Holland, te Amsterdam; A. C. Kruseman, te Haarlem; Mr. L. E. Lenting, Advocaat, te Zutphen; P. A. Leupe, Kapitein der Mariniers, te Amsterdam; P. M. Lindo, Litt. Dr., Lector aan de militaire Academie, te Breda; J. Modera, Gepensioneerd Kapitein-Luitenant ter Zee, oud Referendaris bij het Ministerie van Marine, te 's Gravenhage; Jhr. C. A. van Sijpesteyn, 1ste Luitenant der Artillerie, Adjudant van den Gouverneur-Generaal van Suriname, met verlof in Nederland, te 's Gravenhage; G. Vissering, Predikant der Doopsgez. gemeente te Wormer en Jisp; Mr. E. van Voorthuyzen, te Maarssen; Mr. Abr. de Vries, Lid der Arr.-Regtbank te Amsterdam.

In de Koloniën van Nederland: E. Netscher, te Batavia.

Tot Buitenlandsche Leden: H. J. Altgelt, Regierungs- und Schulrath, te Düsseldorf, J. Romein Broadhead, in Noord-Amerika, te New-York? A. Esquiros, tijdelijk te 's Gravenhage; Théodore Juste, te Brussel; Prof. Dr. W. Krafft, te Bonn; J. Lothrop Motley, in Noord-Amerika, te New-York?

Als Prijsvragen zijn uitgeschreven, om beantwoord te worden vóór of op den laatsten December 1857:

Uit de vakken van Taal- en Letterkunde:

Een praktisch handboek voor Onderwijzers ten gebruike bij de redeontleding.

Door de Regering wordt, blijkens Art. 37—40 van het ontwerp van wet op het Lager Onderwijs, veel gewigt gehecht aan de zins- of redeontleding. De Maatschappij zelve is overtuigd, niet alleen van het nut dezer oefeningen tot ontwikkeling van het verstand en tot opscherping van het oordeel, maar ook van den invloed, dien eene wel ingerigte logische analyse op taal en stijl hebben kan. Zij wenscht daarom te voorzien in de bestaande behoefte aan een handboek voor onderwijzers over de redeontleding, dat aan de eischen der wetenschap beantwoordt en beknoptheid met duidelijkheid en juistheid van uitdrukking vereenigt.

Uit de vakken van Geschied- en Oudheidkunde:

Door den beroemden Voigt (in von Raumer's *Taschenbuch*), door Lappenberg en Laurent (in de *Zeitschrift des Vereins für Hamburgische Geschichte*) en door vele anderen zijn in de laatste jaren belangrijke mededeelingen gedaan aangaande de *Vitalienbrüder*, die van het midden der dertiende eeuw tot in den aanvang der vijftiende handel en scheepvaart op de Noord- en Oostzee onveilig maakten. Dikwijls verwijzen zij op briefwisselingen met de Regering van Enkhuizen, Hoorn, Haarlem, Leiden en andere plaatsen gevoerd, maar de berigten onzer Geschiedschrijvers stellen ons niet in staat dit belangrijk onderwerp naauwkeurig te leeren kennen. Een opzettelijk onderzoek in onze archieven zou hier ongetwijfeld tot gewigtige uitkomsten leiden. De Maatschappij verlangt daarom eene

Geschiedenis van de opkomst en uitroeijing der Victualiebroeders of Likedeelers, vooral met betrekking tot ons Vaderland.

Ook wordt bij dezen herinnerd, dat vóór of op den laatsten December 1856 antwoorden worden ingewacht op de ten jare 1855 uitgeschrevene Prijsvragen:

Uit de vakken van Taal- en Letterkunde:

I. *De taal- en dichtlievende Genootschappen der achttiende eeuw en hun invloed op de Nederlandsche taal.*

II. *De ontwikkeling onzer moedertaal sedert het midden der achttiende eeuw.*

Zij die hiernaar verlangen te schrijven, kunnen dat wat de Maatschappij bij elk dezer vragen verlangt, leeren kennen uit de *Handl.* der Maatsch. voor den jare 1855, bl. 53 en 54.

Uit de vakken van Geschied- en Oudheidkunde:

Hoever strekt zich het onderscheid uit tusschen de Keltische en Germaansche volkeren als vroegste bewoners van Europa, volgens de getuigenissen der oude Schrijvers en nog aanwezige overblijfselen?

De Maatschappij verlangt dat daarbij tevens een kritische blik geslagen worde op hetgeen over dit onderwerp door de voornaamste Schrijvers van onzen tijd is in het licht gegeven.

De prijs door de Maatschappij voor de bekroonde verhandelingen uitgeloofd, bestaat, in een' *gouden* penning, ter waarde van *één honderd en vijftig gulden*, of wel de waarde van dien. De in te zenden stukken moeten met eene andere hand dan die des Auteurs geschreven en met eene zinspreuk geteekend zijn. In een verzegeld omslag, dezelfde spreuk ten opschrift hebbende, vermeldt de steller zijnen naam en zijne woonplaats. Een en ander moet, *vrachtvrij*, vóór of op den bepaalden dag, bezorgd worden ten huize van den Penningmeester Mr. J. G. LA LAU of aan den Ondergeteekende, Secretaris der Maatschappij.

In plaats van den aftredenden Bestuurder J. VAN DER HOEVEN, is gekozen de Heer N. C. KIST.

De Secretaris van de Maatschappij der Nederl. Letterkunde,
J. T. BODEL NIJENHUIS.

LEYDEN, 19 Junij 1856.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN.

Gezien Art. 23 der Verordening op de verdeeling der Gemeente in Wijken en Gebuurten en op het bestuur van deze, vastgesteld den 14den Mei 1853.

Brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat tot Heer der Gebuurte No. 14 of No. 1 van Wijk V. is benoemd de Heer ADRIANUS ALBERTUS KIEL, en zulks ter vervanging van den Heer GERARDUS HENRICUS BLANKEN, die deze Gebuurte met der woon heeft verlaten.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

LEYDEN, 19 Junij 1856.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, —

Gezien de adressen van *a*, HENDRIK LEEUWENBURGH, *Korenmolenaar* op den molen *de Eendragt*, staande en gelegen op den Vestwal bij de Morschpoort Wijk V. No. 142, waarbij deze verzoekt op gezegden korenmolen tevens *Mout* te mogen malen, en *b*. ABRAHAM ARTS, *Koren-, Mout- en Pelmolenaar*, op den molen *de Bul*, mede staande en gelegen op den Vestwal bij de Morschpoort, Wijk V. No. 143, houdende het verzoek om gezegden molen tevens tot *Meelfabriek* in te rigten.

Gelet op Z. M. besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen tot oprigting van sommige Fabrieken en Trafieken;

Doen te weten, dat tot het hooren der eigenaars en bewoners van de nabijliggende en belendende panden, ten opzigte der informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd, op het Raadhuis dezer Gemeente, op Maandag den 23sten Junij aanstaande, des voormiddags ten 11 ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen opgemelde verzoeken op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden, zich tegen de inwilliging van die verzoeken niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

LEYDEN, 19 Junij 1856.

Burgerlijke Stand.

Van den 12 tot en met den 18 Junij 1856.

BEVALLEN: C. Frankhuisen, geb. Te Water, D. — J. Delmeer, geb. van Bossum, D. — M. C. Koppers, geb. Overdijk, Z. — A. E. Mioch, geb. van der Ree, Z. — C. Berenfenger, geb. Christiaanse, D. — H. van der Geer, D. — J. Bergman, Z. — C. L. Versluis, geb. de Vries, D. — A. J. Kraneveld, geb. Bolland, D. — M. A. de Swyger, geb. Kriek, D. — J. C. Alt, geb. Seljee, D. — A. Nagtegaal, geb. Vermeulen, tweel. Z. — R. Goudsmit, geb. Vos, Z. — C. Bender, geb. Vink, D. — N. Enklaar, geb. Wigman, Z. — J. W. de Mey, geb. Haseveld, Z. — J. W. de Mey, geb. Haseveld, Z. levenl. — D. J. Bosch, geb. Willemstyn, Z. — S. S. Cohen Hag, geb. Wolff, D. — E. Wagemaker, geb. Kok, Z. — P. M. Le Nobel, Z. — A. Essers, geb. Noest, D. — M. C. Wttewaall, geb. Hartevelt, Z.

GEHUWD: A. C. Mulder, Jm. en C. van der Reyden, Jd. — J. Brouwer, Jm. en C. van der Reyden, Jd. — L. Webbers, Jm. en P. C. Brittyn, Jd.

OVERLEDEN: M. M. Schols, geb. Laven, 75 j. — A. J. Onvlee, Z., 9 m. — A. C. Karton, geb. Folling, 78 j. — E. H. V. Dillié, geb. Santyn Kluit, 63 j. — M. C. van Went, geb. Wakerlin, 37 j — C. van Dijk, geb. Uljee, 66 j. — G. Briejer, D., 1 j. — J. Singeling, D., 6 m. — H. Zandvoort, Z., 2½ j. — M. H. Duyster, Z., 9 w. — J. de Groot, geb. Meulevelt, 66 j. — A. Berlins, geb de Jong, 78 j. — M. L. Oosterbeek, 18 j. en 6 m. — J. H. Keusekamp, D., 12 d. — Maria Josepha Konings, 67 j. — J. Heykoop, geb. Swievel, 72 j. — J. L. Cablyn, geb. Kuffeler, 83 j. — J. Karton, 73 j. — M. J. Kruit, D., 9 w.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 18den Junij de Heer S. A. Vening Meinesz, in de Regten, na Openbare verdediging van zijn Akademisch Proefschrift: *Geschiedenis der staatsregtelijke bepalingen betrekkelijk de vervaardiging van wetten en algemeene beginselen die hierbij behooren te gelden.*

PROMOTIEN AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 16den Junij de Heer P. Dekema, van Leeuwarden, in de Regten, na verdediging van zijn Proefschrift *over de misdaad van Vergiftiging.*

Denzelfden dag de Heer W. J. L. de la Fontaine Schluiter, van Amsterdam, met *Theses.*

229ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

13de Trekking. No. 14588 een prijs van *f* 10,000. No. 16550 een prijs van *f* 1,000.

14de » No. 2957 een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De in de Vergadering van Commissarissen goedgekeurde BALANS over het Boekjaar 1855, benevens die van het Reserve-Fonds, over hetzelfde tijdvak, zullen voor de Aandeelhouders ter visie liggen van den 14den tot en met den 30sten dezer, ter Secretarie van de Directie te *Amsterdam*, bij de Agenten der Maatschappij te *Rotterdam*, *Dordrecht* en *Middelburg* en bij de Kamers van Koophandel en Fabrieken te *Leyden* en *'s Gravenhage.*

AMSTERDAM, 12 Junij 1856.

De *President van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Leyden*, verwittigt de Deelhebbers in de *Nederlandsche Handel-Maatschappij*, dat de BALANS over het met ultimo December 1855 geëindigde Boekjaar, op heden ontvangen, alsmede een afzonderlijk AFSCHRIFT der Balans van het Reservefonds op den 31sten December 1855, gedurende 14 dagen en wel van den 14den tot en met den 30sten dezer, des middags van *twaalf* tot *één* ure, (Zondagen uitgezonderd) ter inzage zal liggen, op het Raadhuis der Gemeente.

De President voornoemd,
A. HARTEVELT Jz.

LEYDEN, 14 Junij 1856.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 18 Junij.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Slotkoers.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	$64\frac{9}{16}$	$64\frac{11}{16}$	$64\frac{11}{16}$
Dito Certificaten	» 3	»	76	$76\frac{1}{4}$	$76\frac{1}{4}$
Dito dito	» 4	»	$94\frac{3}{4}$	$94\frac{7}{8}$	$94\frac{7}{8}$
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	$90\frac{1}{2}$	—	—
Handelmaatschappij	» 4½	»	—	—	—
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» 4½	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	103	$103\frac{1}{8}$	$103\frac{1}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$101\frac{7}{8}$	102	$101\frac{7}{8}$
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	—	—	—
Dito 1840	» 4	»	$85\frac{5}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$84\frac{3}{4}$	$85\frac{1}{8}$	$85\frac{1}{8}$
Dito dito Nieuwe	» 4	»	$84\frac{3}{8}$	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	$63\frac{1}{2}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f*	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4	»	$79\frac{1}{4}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½	pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1¼	»	$25\frac{5}{16}$	$25\frac{3}{8}$	$25\frac{5}{16}$
Dito Obligatiën	» 3	»	$46\frac{1}{8}$	$46\frac{1}{4}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$40\frac{11}{16}$	$40\frac{13}{16}$	$40\frac{3}{4}$
Bewijzen Coupons			$6\frac{9}{16}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	$80\frac{7}{8}$	—	—
Dito	» 4	»	65	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$78\frac{1}{4}$	$78\frac{3}{8}$	$78\frac{3}{8}$
Dito Nieuwe	» 5	»	$85\frac{1}{4}$	$85\frac{3}{8}$	$85\frac{3}{8}$
Dito 1847	» 2½	»	$40\frac{5}{16}$	$40\frac{3}{8}$	$40\frac{3}{8}$
BELGIE,	» 2½	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	$51\frac{7}{16}$	$51\frac{1}{2}$	—
Dito dito	» 4½	»	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$45\frac{1}{2}$	$45\frac{9}{16}$	—
SARDINIE,	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	» 4½	»	$77\frac{1}{4}$	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. [illegible]	» 4½	»	—	—	—
GRENADA, Obligatiën	» 2½	»	$17\frac{15}{16}$	18	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	$21\frac{5}{16}$	$21\frac{1}{2}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			$1\frac{1}{2}$	$1\frac{9}{16}$	—

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 4 pCt. Wissel-Disconto 4.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.